

Journal of Perspectives in Education: JPE วารสารทัศนมิติทางการศึกษา (TCI2)

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2568)

2025

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3

กันยายน - ธันวาคม 2568

ISSN 2822-1346 (Online)

วารสารทัศนมิติ ทางการศึกษา

Journal of Perspectives in Education

.....

J Journal of
P Perspectives in
E Education

คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์
Faculty of Education and Liberal Arts

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
Hatyai University

www.hu.ac.th

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2568

วารสารทัศนมิติทางการศึกษา (Journal of Perspectives in Education : JPE) จัดทำขึ้นโดย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการของนักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไปด้านการศึกษาศาสตร์ เพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการด้านการศึกษาศาสตร์ ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตอบสนองพันธกิจหลักในการสร้างองค์ความรู้ และการเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านการศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และมุ่งสู่วิสัยทัศน์ด้าน Digital Transformation และความสามารถหลักของมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการด้วยรูปแบบ Digital University อันเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน

ผู้จัดทำวารสาร คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ ดิษยะศริน สัตยารักษ์

อาจารย์ ดร.ธารพรพรข สัตยารักษ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ก้าน จันทน์พรหมมา

ดร. อริสรา บุญรัตน์

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ ไชยมณี

กองบรรณาธิการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสังการ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหาชาติ	มหาวิทยาลัยทักษิณ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
5. รองศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาศ แหนจอน	มหาวิทยาลัยบูรพา
6. รองศาสตราจารย์ ดร.จรัส อติวิทยารณ	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
7. รองศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ จุลทรัพย์	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธุ์ ศิริพันธุ์	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
9. รองศาสตราจารย์ ดร.จรรณี แก้วเอี่ยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาศ ปานเจียง	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพร เนาว์สุวรรณ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา

กองจัดการวารสาร

เจ้าหน้าที่ธุรการ-เลขานุการ ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กองจัดการด้านภาษา

อาจารย์ ดร.สุมณฑา วงศ์งาม

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม- เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม, กันยายน-ธันวาคม)

ข้อมูลการติดต่อ

คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

222 ถนนพลพิชัย - บ้านพรุ ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

โทร. 0-7420-0300 ต่อ 357, 358, 384 เฟกซ์. 0-7420-0354 อีเมล: edu@hu.ac.th

วารสารทัศนมิติทางการศึกษา เป็นวารสารที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบเนื้อหาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ ในรูปแบบ double blinded บทความหรือข้อคิดใด ๆ ที่ปรากฏในวารสารที่เป็นวรรณกรรมของผู้เขียน บรรณาธิการ หรือ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

บทบรรณาธิการ

วารสารทัศนมิติทางการศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 ได้รวบรวมบทความวิจัยที่สะท้อนภาพการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในมิติที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งด้านการประกันคุณภาพภายใน ภาวะผู้นำทางการศึกษา และนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ ซึ่งล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนระบบการศึกษาไทยให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน โดยบทความเรื่อง “การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1” และ “รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี” นำเสนอผลการศึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งจากสถานศึกษาของรัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ชายแดนใต้ อันเป็นข้อมูลสำคัญต่อการออกแบบนโยบายและการบริหารจัดการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้มีมาตรฐานที่เข้มแข็ง โปร่งใส และตรวจสอบได้ ในขณะที่บทความเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส” และ “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส” มุ่งวิเคราะห์ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมและสังคมสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ในยุคใหม่ที่ต้องรับมือกับความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และความคาดหวังของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การวิจัยสองเรื่องนี้ช่วยสะท้อนมิติของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้และประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ชายแดนใต้ได้อย่างชัดเจน บทความสุดท้ายเรื่อง “พัฒนาเทคนิคการนำเสนอโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” นำเสนอแนวทวนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้เรียนยุคดิจิทัล โดยใช้สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือเสริมสร้างทักษะการนำเสนออย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ อันเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสายอาชีพในศตวรรษที่ 21

วารสารทัศนมิติทางการศึกษา เป็นเวทีทางวิชาการที่รวบรวมองค์ความรู้ด้านการการศึกษา ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดใช้พัฒนานโยบาย การบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความทั้ง 5 บทความ จะเป็นประโยชน์ต่อคณาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่สนใจด้านการศึกษา ตลอดจนเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดงานวิจัยและการพัฒนาใหม่ ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาไทยให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างยั่งยืนโดยท่านสามารถสามารถสืบค้นและดาวน์โหลดบทความในวารสารได้ที่ เว็บไซต์ <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/JPE>

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรรัตน์ ไชยมณี

บรรณาธิการวารสาร

สารบัญ

บทความวิจัย :

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1.....1

The Internal Quality Assurance Performance of Schools under Narathiwat

Primary Educational Service Area Office 1

สมหญิง กอตอ และนิตยา เรืองแป้น

Somying koto and Nittaya Ruangpan

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

จังหวัดปัตตานี.....17

The Model of Internal Quality Assurance Management in the Schools under Office of the

Private Education Pattani Province

ซากิโน อับดุลซอมะ และจรูณี แก้วเอียน

Sakina Abdulsoma and Jarunee Kao-ian

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด

นราธิวาส.....33

The Multicultural Leadership of Learning Encouragement Center Administrators under the

Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement

อัสรอฟ อาแว และนิตยา เรืองแป้น

Asraf Awae and Nittaya Ruangpan

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส.....48

Creative leadership of Educational Institution Administrators under The Narathiwat Provincial

Office of Learning Encouragement

เนติ นุชภู และจรูณี แก้วเอียน

Neati Nutphu and Jarunee Kao-ian

พัฒนาเทคนิคการนำเสนอโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....60

Developing presentation techniques using social media, Presentation techniques course of
1 st year Higher Vocational Certificate students in Marketing, Phatthalung Technical College
Under the Office of the Vocational Education Commission

ณิชา กองเงิน

Nitcha Kongnga

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาณาราชธิวาส เขต 1

The Internal Quality Assurance Performance of Schools under Narathiwat

Primary Educational Service Area Office 1

สมหญิง กอดอ^{1*} และนิตยา เรืองแป้น²

Somying koto ^{1*} and Nittaya Ruangpan ²

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา¹

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา²

Master's degree student in Educational Administration, Yala Rajabhat University ¹

Faculty of Education, Department of Educational Administration, Yala Rajabhat University²

*Corresponding author, e-mail: 736493013@yru.ac.th เบอร์โทรศัพท์ 093-464-2052

(Received: May 14, 2024; Revised: September 15, 2025; Accepted: November 3, 2025)

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อประมวลผลปัญหาและข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาณาราชธิวาส เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 107 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 45 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง .67 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่น .978 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และทดสอบค่าเอฟ เมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศและขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ด้านปัญหาพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาไว้สูงเกินไปจึงส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งทั้งงบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ การดำเนินงานไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามแผน ขาดความต่อเนื่องในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินผล ขาดความต่อเนื่องในการติดตามผลการดำเนินงาน ครูบุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ส่วนข้อเสนอแนะพบว่า สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานอย่างชัดเจนและเหมาะสมเพื่อเป็นกรอบให้สถานศึกษาปฏิบัติได้อย่างถูกต้องบรรลุเป้าหมาย

ที่ตั้งไว้ มีการวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานให้เพียงพอต่อความต้องการ มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานที่สามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วนและควรนำผลการดำเนินการมาวิเคราะห์หาปัญหาและอุปสรรค ร่วมประชุมหารือเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและนำเสนอแนะไปพัฒนางานในครั้งต่อไป มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและประเมินผลทุก ๆ ภาคเรียนเพื่อความต่อเนื่องของการดำเนินงาน โดยมีการติดตามการดำเนินงานเป็นระยะๆ ตลอดทั้งปีการศึกษา พร้อมทั้งมีการจัดอบรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคน

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน; ผู้บริหารสถานศึกษา; นราธิวาส

Abstract

The independent study aimed to: (1) examine the level of internal quality assurance in educational institutions; (2) compare the internal quality assurance of educational institutions based on gender, administrative experience, and school size; and (3) synthesize problems and recommendations regarding internal quality assurance in schools under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 107 school administrators. The research instrument was a 45-item Likert-scale questionnaire, with content validity values ranging from .67 to 1.00 and a reliability coefficient of .978. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. When significant differences were found, Scheffé's method was employed for pairwise comparisons.

The results revealed that 1) School administrators demonstrated the highest overall level of internal quality assurance implementation. 2) Administrators with different genders and school sizes did not differ in their overall or domain-specific internal quality assurance practices. However, administrators with different levels of administrative experience showed statistically significant differences in overall internal quality assurance practices at the .01 level. 3) Regarding the problems, it was found that schools set excessively high targets for each educational standard, resulting in failure to meet the established goals. Additionally, the budget allocated to support the operations was insufficient, tasks were not completed within the planned timeframe, there was a lack of continuity in quality assurance monitoring and evaluation, and follow-up on operational results was inadequate. Teachers and school personnel also lacked adequate knowledge and understanding in preparing self-assessment reports. As for the recommendations, schools should clearly define appropriate performance targets according to the standards to ensure accurate implementation and goal achievement. Schools should also conduct budget analyses to ensure sufficient financial support for operations, prepare a comprehensive operational calendar, and use results to identify problems and obstacles. Collaborative discussions should be held to develop solutions, and recommendations should be applied to future improvements. Educational quality

should be monitored and evaluated every semester to ensure continuity, with periodic follow-ups throughout the academic year. Additionally, training on the preparation of self-assessment reports should be provided to all teachers and school personnel.

Keyword: Internal Quality Assurance; Educational institution administrators; Narathiwat

บทนำ

จากความก้าวหน้าของโลกในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องมีการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันบนเวทีโลก ซึ่งพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถนั้นคือการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศให้สามารถดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ สามารถพัฒนาประชากรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง จึงต้องอาศัยมาตรการควบคุมไม่ให้มีการจัดการศึกษาที่ไร้คุณภาพ และเป็นการคุ้มครองประชากรให้เกิดความเท่าเทียมกันในโอกาสที่จะได้รับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง โดยการประกันคุณภาพการศึกษาได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐานกระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่าจะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ในระหว่างดำเนินงานจัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพผู้เรียน โดยบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหารและการจัดการ และนำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) โดยระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อที่ 3 ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5. การติดตามผลการดำเนินงาน 6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (ศรัณยูวันลักษณ์, พัชรา เดชโสม, 2564)

จากแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566 ผลการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน ด้านจุดอ่อน จุดด้อยของการดำเนินภารกิจด้านบริการและผลิตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ปรากฏว่าไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ เนื่องจากการวิเคราะห์จุดอ่อนพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาหลักมีค่าเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 2. นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้มีค่อนข้างมาก ซึ่งนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีผลต่อการเรียนวิชาอื่นไม่ดีด้วยทำให้ผลการสอบปลายปีมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบมาตรฐาน (NT) อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระวิชาต่ำกว่าเป้าหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1, 2566) จากปัญหาดังกล่าว อาจเป็นผลจากการขาดการนิเทศและช่วยเหลือสถานศึกษา ให้มีการปรับปรุงและ

พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังที่ นารี โมงปรานี (2557) กล่าวว่าความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ 1. ช่วยให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ 2. สถานศึกษาได้พัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น 3. ส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้มีโอกาสในการจัดการศึกษาและร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4. เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สถานศึกษาเกิดการกระตุ้นในการพัฒนาตนเอง 5. เพื่อให้สาธารณชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลเกิดความเชื่อมั่นเชื่อใจต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นปัญหาและความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาดังกล่าวผู้ค้นคว้าอิสระจึงศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อทราบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และทราบถึงปัญหา ข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้ต้นสังกัด ส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามช่วยเหลือ ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพด้านการดำเนินงานโดยสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปวางแผน ส่งเสริมและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้มีความรู้และความสามารถในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลผลปัญหาและข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 148 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ มอร์แกน (Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ จำนวน 107 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลากแบบไม่กลับคืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ

(Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 6 ด้าน 45 ข้อ ดังนี้ ด้านที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา จำนวน 7 ข้อ ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำนวน 12 ข้อ ด้านที่ 3 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำนวน 6 ข้อ ด้านที่ 4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำนวน 7 ข้อ ด้านที่ 5 การติดตามผลการดำเนินงาน จำนวน 6 ข้อ ด้านที่ 6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จำนวน 7 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือโดยลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบข่าย โครงสร้างเนื้อหาของข้อคำถาม
2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในงานค้นคว้าอิสระ จากนั้นสร้างแบบสอบถามให้อยู่ในกรอบของเนื้อหาโดยให้มีความสอดคล้องกับตัวแปรตามของการค้นคว้าอิสระ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC (Index of Item-Objective Congruence)
4. ดำเนินการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ที่ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามมีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 ดังนั้นจึงสามารถนำมาใช้ได้ทุกข้อ
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.978 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้านมีค่าตั้งแต่ 0.859-0.926 ซึ่งถือว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับสูง สามารถนำมาใช้ได้

6. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการค้นคว้าอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ค้นคว้าอิสระนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม พร้อมแบบสอบถาม จำนวน 107 ฉบับ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 107 ฉบับ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอ้างอิง ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์ ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษา ทั้งนี้การค้นพบว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกัน ก็

จะหาค่าความแตกต่างโดยทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) นำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบายได้ตาราง และวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา นำเสนอแบบความเรียง

ผลการวิจัย

1. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารเพศชายมีมากกว่าผู้บริหารเพศหญิง โดยผู้บริหารเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.30 และผู้บริหารเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.70 จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.40 รองลงมาคือ ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.60 และประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.00 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 73.80 รองลงมาคือขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 20.60 และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 5.60

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระพบว่า

2.1 ผลการวิเคราะห์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ด้านที่	การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1	$\bar{X}$	SD	ระดับการดำเนินงาน	ลำดับที่
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.53	.36	มากที่สุด	2
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.63	.36	มากที่สุด	1
3	การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.48	.41	มาก	5
4	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.49	.44	มาก	4
5	การติดตามผลการดำเนินงาน	4.45	.48	มาก	6
6	การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.52	.40	มากที่สุด	3
รวม		4.52	.35	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, $SD=.35$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.63$, $SD=.36$) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, $SD=.36$) และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.52$, $SD=.40$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.45$, $SD=.48$)

2.2 ผลการเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามเพศ

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา		เพศ				t	Sig.
		ชาย		หญิง			
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.54	.34	4.52	.38	.251	.803
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.68	.35	4.58	.37	1.498	.137
3	การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.51	.37	4.45	.45	.759	.450
4	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.52	.48	4.46	.39	.663	.509
5	การติดตามผลการดำเนินงาน	4.47	.52	4.42	.45	.520	.604
6	การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.56	.41	4.48	.40	1.024	.308
รวม		4.55	.35	4.49	.35	.907	.366

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี (1)		5-10 ปี (2)		มากกว่า 10 ปี (3)		F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD			
1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.46	.32	4.47	.34	4.64	.39	3.020	.053	-
2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.52	.39	4.58	.34	4.76	.33	4.607*	.012	(1,3)
3 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.39	.37	4.38	.39	4.64	.42	5.173**	.007	(1,3), (2,3)

4	การประเมินผล และตรวจสอบ									
	คุณภาพการศึกษา	4.37	.430	4.47	.39	4.60	.47	2.561	.082	-
5	การติดตามผลการ ดำเนินงาน	4.29	.46	4.40	.48	4.61	.47	4.390*	.015	(1,3)
6	การจัดทำรายงานผล									
	การประเมินตนเอง	4.45	.40	4.43	.37	4.65	.40	3.888*	.024	(2,3)
	รวม	4.41	.35	4.46	.29	4.65	.36	5.303**	.006	(1,3),(2,3)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แตกต่างจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี เมื่อพิจารณาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษารายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แตกต่างจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานด้านการติดตามผลการดำเนินงานแตกต่างจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองแตกต่างจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการดำเนินงานด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา	ขนาดเล็ก (1)		ขนาดกลาง (2)		ขนาดใหญ่ (3)		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1 การกำหนดมาตรฐาน การศึกษา	4.59	.35	4.50	.35	4.71	.44	1.480	.232
2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษา	4.60	.36	4.62	.37	4.94	.09	2.404	.095

3	การดำเนินการตามแผน								
	พัฒนาการจัดการศึกษา	4.52	.41	4.46	.41	4.61	.48	.439	.646
4	การประเมินผลและตรวจ								
	สอบคุณภาพการศึกษา	4.41	.43	4.50	.44	4.67	.45	.891	.413
5	การติดตามผลการดำเนิน								
	งาน	4.45	.46	4.43	.49	4.61	.49	.377	.687
6	การจัดทำรายงานผลการ								
	ประเมินตนเอง	4.53	.37	4.50	.41	4.74	.41	.981	.378
รวม		4.52	.34	4.50	.35	4.71	.39	1.035	.359

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นการนำเสนอข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประมวลผลปัญหาและข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2.3.1 ปัญหาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังนี้

1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาอีกทั้งมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ไม่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาไว้สูงเกินไปจึงส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ได้แก่ งบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม มีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ปริมาณโครงการ กิจกรรม มีมาก ส่งผลให้กระทบกับเวลาเรียนของนักเรียน คณะทำงานขาดความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

3) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ได้แก่ การดำเนินโครงการ กิจกรรม ไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ขาดความต่อเนื่องในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่ ขาดความต่อเนื่องในการติดตามผลการดำเนินงาน การนำผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาค่อนข้างน้อยและการติดตามผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน

6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ได้แก่ ครูและบุคลากรในสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมและขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างถูกต้อง

2.3.2 ข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ดังนี้

1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ควรให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ควรมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติและบริบทของสถานศึกษาและควรกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานอย่างชัดเจนและเหมาะสม เพื่อเป็นกรอบให้สถานศึกษาปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ได้แก่ ควรมีการวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม ให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยมีการเพิ่มหรือลดกิจกรรมโครงการให้สอดคล้องกับนโยบาย สถานการณ์ และบริบทสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างครบถ้วน และควรจัดการอบรมให้ความรู้แก่คณะทำงานในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ถูกต้อง

3) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ได้แก่ ควรดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดและงบประมาณในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และควรมีการจัดทำเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานที่สามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วนและควรนำผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามาวิเคราะห์หาปัญหาและอุปสรรค และร่วมประชุมหารือเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะในการนำไปพัฒนางาน โครงการ กิจกรรม ในครั้งต่อไป

4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ควรมีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและประเมินผลทุกภาคเรียน เพื่อความต่อเนื่องของการดำเนินงานโดย ข้อดี ให้พัฒนา ข้อด้อย ให้ปรับปรุง และควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานในด้านการสร้างเครื่องมือ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการครอบคลุมทุกมาตรฐาน เพื่อให้การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ

5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่ สถานศึกษาควรติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นระยะๆตลอดทั้งปีการศึกษา ควรนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคตและควรมีการแต่งตั้งคำสั่งผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการดำเนินงาน เช่น หัวหน้าฝ่าย เป็นต้น

6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ได้แก่ ควรมีการจัดอบรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างถูกต้อง สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการของสถานศึกษา มีเนื้อหาที่ครบถ้วน สมบูรณ์ แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน โดยครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รองลงมาคือด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง อยู่ในระดับการดำเนินงานมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา เนื่อน้อย (2560) ศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 พบว่าการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเชาว์ หมั่นดี (2564) ศึกษาเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการค้นคว้าอิสระที่ได้เป็นชนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้รับความสนใจจากชุมชน สังคม ผู้ปกครอง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัวและตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา โดยศึกษาระบบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างทอ่งแท้ในแนวคิด หลักการ และแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การศึกษากการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา เนื่อน้อย (2560) ศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 พบว่าผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 จำแนกตามเพศภาพรวมไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตัสนิม สะอะ (2564) ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี พบว่าครูและผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง ผลการค้นคว้าอิสระที่ได้เป็นชนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างตระหนักในหน้าที่และให้ความสำคัญกับงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างมากและได้ยึดถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวดที่ 6 มาตรา 48 ที่ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) อย่างเคร่งครัด ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่

มีเพศต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียนในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ จันทะคาม (2555) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามประเภทโรงเรียนการทำงาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ดงเรืองศรี (2561) ศึกษาเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียนการทำงาน พบว่า มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ผลการค้นคว้าอิสระ ที่ได้เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ได้บ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มากกว่าและผู้บริหารสถานศึกษาเหล่านั้นได้ปฏิบัติงานในเรื่องของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอเนื่องสั่งสมเป็นเวลานาน จึงทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า และสามารถที่จะดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า

การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันฤดี ดอกม่วง และ สมลักษณ์ พรหมมีเนตร (2558) ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกันพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกธวัช อติเทพสถิต (2561) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการค้นคว้าอิสระที่ได้เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต่างปฏิบัติตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดได้ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือสถานศึกษาในสังกัด และให้สถานศึกษาใช้

เป็นแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาทุกขนาดยึดถือแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานเดียวกันเป็นผลให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันส่งผลให้การดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการค้นคว้าอิสระเรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 สามารถสรุปสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่าผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาแตกต่างจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 คือ สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาไว้สูงเกินไปจึงส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ อีกทั้งงบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ การดำเนินงานไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามแผน ขาดความต่อเนื่องในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินผล ขาดความต่อเนื่องในการติดตามผลการดำเนินงาน ครูบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ส่วนข้อเสนอแนะพบว่า สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานอย่างชัดเจนและเหมาะสมเพื่อเป็นกรอบให้สถานศึกษาปฏิบัติได้อย่างถูกต้องบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีการวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานให้เพียงพอต่อความต้องการ มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานที่สามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วนและควรนำผลการดำเนินการมาวิเคราะห์หาปัญหาและอุปสรรค ร่วมประชุมหารือเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและนำข้อเสนอแนะไปพัฒนางานในครั้งต่อไป มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและประเมินผลทุกภาคเรียนเพื่อความต่อเนื่องของการดำเนินงาน โดยมีการติดตามการดำเนินงานเป็นระยะๆ ตลอดทั้งปีการศึกษา พร้อมทั้งมีการจัดอบรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทเชิงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยควรดำเนินการจัดทำร่างมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ และนำเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันตรวจสอบและทบทวนความถูกต้อง ความเหมาะสม ตลอดจนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา จากนั้นจึงนำร่างมาตรฐานดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยการดำเนินการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์ในหลายมิติ กล่าวคือ โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ ครูสามารถใช้มาตรฐานดังกล่าวเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความเชื่อมั่นต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือของสถานศึกษาโดยรวม ซึ่งในภาพรวมจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีความยั่งยืน สอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติ และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ โปร่งใส และเกิดความรับผิดชอบร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารควรดำเนินการวิเคราะห์สารสนเทศของสถานศึกษาอย่างรอบด้าน ทั้งในมิติของข้อมูลผู้เรียน ครู ทรัพยากร ตลอดจนกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจเชิงนโยบาย อีกทั้งควรวิเคราะห์ความขาด-เกินเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถรองรับการกำหนดเป้าหมายและวางกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมีทิศทาง โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว ได้แก่ การที่ครูมีบทบาทและความรับผิดชอบที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมีข้อมูลเชิงลึกสำหรับใช้ในการตัดสินใจ โรงเรียนมีแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งในภาพรวมยังช่วยส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคมได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน โดยจำเป็นต้องดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินการได้ครบถ้วน ทันเวลา และบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมีการจัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงานที่ประกอบด้วยภาระปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการพัฒนาและปรับปรุงงาน โครงการ และกิจกรรมในอนาคต โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานดังกล่าว คือ โรงเรียนสามารถพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีความเป็นระบบและมีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น ครูมีข้อมูลเชิงประจักษ์

สำหรับการปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพและคุณภาพของโรงเรียน และในภาพรวมยังช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศให้มั่นคงและยั่งยืน อันเป็นการสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาไทยให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
2. ควรมีการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในบริบทที่แตกต่างกัน เช่นในเขตพื้นที่การศึกษา หรือในสถานศึกษาสังกัดอื่น เพื่อนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสม
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ : เอ็น.เอ.รัตนะ เทรตดี.
- ตัสนิม สะอะ. (2564). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นารี โหม่งประณีต. (2557). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรเดมมิง (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันทนา เนื่อนน้อย. (2560). การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วันฤดี ดอกม่วง และสมลักษณ์ พรหมมีเนตร. (2558). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE, 9(1), 25-31.
- ศรัณญา วันลักษณ์, พัชรา เดชโฮม. (2564). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนคลองหนองใหญ่ (ทองคำ ปานขำอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 15(2), 138-150.
- ศิรินทร ดงเรืองศรี. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 <https://www.narathiwat1.go.th/web/>.
- สุขาว หนันตี. (2564). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สุภาพ จันทะคาม. (2555). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- เอกรัฐ อติเทพสถิต. (2561). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

The Model of Internal Quality Assurance Management in the Schools under Office of the Private Education Pattani Province

ซากีนา อับดุลซอมะ^{1*} และจรรุณี เก้าเอี้ยน²

Sakina Abdulsoma^{1*} and Jarunee Kao-ian²

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา¹

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา²

Master's degree student in Educational Administration, Yala Rajabhat University¹

Faculty of Education, Department of Educational Administration, Yala Rajabhat University²

*Corresponding author, e-mail: 736593014@yru.ac.th เบอร์โทรศัพท์ 087-899-2619

(Received: April 6, 2024; Revised: November 7, 2025; Accepted: November 3, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี การดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเพื่อให้ได้ประเด็นการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูล จำนวน 11 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสร้างกรอบแนวคิดและกำหนดเป็นร่างรูปแบบ ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการนำร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อยืนยันความถูกต้องของร่างรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและนำรูปแบบที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ มาตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ แบบสอบถามได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความเชื่อมั่น.993 และนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 160 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ ส่วนที่ 2 เจเนอรัลความสำเร็จ 2) รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 1. กระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ 1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา เป้าหมาย และค่าเป้าหมายของสถานศึกษา 1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 1.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 1.4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 1.5 การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน

การศึกษา 1.6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา 1.7 การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยกระบวนการบริหารตามวงจร PDCA และ 2. เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ 2.1 ผู้บริหารให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดในการนิเทศ ติดตามประเมินผลการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะ 2.2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ 2.3 ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้กับครูและบุคลากรความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและเพื่อนร่วมงาน 2.4 ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณที่เพียงพอ 2.5 ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2.6 ผู้บริหารสร้างการทำงานร่วมกันเป็นทีม 2.7 ผู้บริหารสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบ; การบริหารการประกันคุณภาพภายใน; ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

. The objectives of this research were: 1) to study the conditions and patterns of internal quality assurance management, and 2) to develop a model for internal quality assurance management for schools under the Pattani Provincial Private Education Office. The research was conducted in two phases. Phase 1 involved reviewing documents and related research on internal quality assurance management in educational institutions to identify key issues for interviews and to collect qualitative data. The research instrument was a semi-structured interview conducted with 11 informants. Data were analyzed using content analysis to develop a conceptual framework and draft the model. Phase 2 involved submitting the draft model of internal quality assurance management to three experts for validation through in-depth interviews. The validated model was then examined using empirical data. The questionnaire achieved a content validity index ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of .993. The finalized model was implemented with a sample of 160 participants. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation.

The research findings revealed that: 1) The conditions and patterns of internal quality assurance management for schools under the Pattani Provincial Private Education Office consisted of two components: Part 1: Internal quality assurance management process Part 2: Success conditions 2) The internal quality assurance management model for schools under the Pattani Provincial Private Education Office consists of the following components: 1. Internal Quality Assurance Process of Educational Institutions 1.1 Setting educational standards, goals, and performance indicators of the institution 1.2 Developing the educational management development plan of the institution 1.3 Implementing the educational management development plan 1.4 Evaluating and monitoring internal educational quality within the institution 1.5 Following up on operational results to improve the institution in accordance with educational quality standards 1.6 Preparing the institution's self-assessment report (SAR) 1.7 Continuously improving educational

quality, based on the PDCA (Plan-Do-Check-Act) management cycle 2) Success Conditions 2.1 Administrators collaborate with supervising agencies in supervision, monitoring, and ongoing evaluation of the internal quality assurance process. 2.2 Administrators demonstrate strong leadership Administrators build awareness among teachers and staff regarding responsibility and teamwork. 2.3 Administrators provide adequate budgetary support. 2.4 Administrators encourage personnel to gain knowledge and understanding of internal quality assurance and to engage in continuous self-development. 2.5 Administrators promote teamwork. 2.6 Administrators encourage participation from all stakeholders in implementing internal quality assurance processes. The empirical data review indicated that the overall results and each aspect were rated at a high level.

Keyword: Models; Internal Quality Assurance Management; school administrators.

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญสำหรับการพัฒนามนุษย์ ซึ่งเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะในการประกอบอาชีพโดยเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุก ๆ คน ซึ่งรัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่ความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าเท่าเทียมนานาประเทศในโลกท่ามกลาง กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การศึกษานั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญของชีวิตในโลกที่มีกระแสความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรซึ่งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการศึกษาจึงมีบทบาทและความ จำเป็นที่ต้องเน้นให้บุคคลเกิดการคิดให้เป็นมากขึ้น ซึ่งภาครัฐต้องร่วมมือกับภาคเอกชนในการส่งเสริมสนับสนุนกำลัง ปัญญาของชาติซึ่งจะทำให้มีบุคคลสร้างชาติ เพื่อมาพัฒนาประเทศโดยกระบวนการจัดการศึกษาที่จะสร้างบุคลากรที่มี คุณภาพนั้นจะต้องส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน (อุทัย ภูเจริญ, 2564)

การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานนั้น สถานศึกษาจะต้องวางแผนการดำเนินการระบบประกัน คุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และ(ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ได้ระบุเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกระดับ ซึ่งประกอบด้วย ระบบประกันภายในและระบบประกัน ภายนอก โดยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาทุกระดับ ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อ สาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ ในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2561 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2564)

ปัจจุบันปีการศึกษา 2566 โรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 134 แห่ง จัดการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงต้องให้ความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องตามกฎกระทรวง ซึ่งแนวดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) และพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นระบบและตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

จากผลการดำเนินการนิเทศติดตามเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2566 ได้สรุปข้อเสนอแนะและปัญหาในกระบวนการนิเทศ ได้แก่ ผู้บริหารขาดความตระหนักในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาไม่ชัดเจน ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา บุคลากรของโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี, 2566) และจากการศึกษาของ ตัสนีม สะอะ (2564) เรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี พบปัญหา ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรขาดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ แนวทาง และขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของผู้ที่เกี่ยวข้องและแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ยังไม่เป็นปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และผู้บริหารขาดการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบรายละเอียดของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานของแผนปฏิบัติงานประจำปีไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา งบประมาณในการดำเนินงานมีจำกัดจึงไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนด 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่มีหน้าที่ในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ขาดความชัดเจนในประเด็นพิจารณาที่

กำหนดในมาตรฐานของสถานศึกษาและไม่เข้าใจถึงระดับคุณภาพที่ใช้ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เห็นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา 5) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) การเขียนสรุปรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ยังไม่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้กำหนดและสถานศึกษาขาดการนำผลและข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายวางแผน และดำเนินการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา 6) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการจัดเตรียมข้อมูล จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ไม่ครบถ้วน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เข้าใจถึงการวางแผนการใช้ข้อมูลวิเคราะห์ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ และผู้บริหารขาดการเป็นผู้นำในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกำลังดำเนินการ ร้อยละ 12.12 ยังไม่ดำเนินการ ร้อยละ 2.73

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อนำรูปแบบไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีความรู้คู่คุณธรรมสามารถดำรงชีวิตให้สังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อให้ได้ประเด็นการสัมภาษณ์
- 1.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) กับผู้ให้ข้อมูลจำนวน 11 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำไปสร้างกรอบแนวคิดและร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดปัตตานี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 นำร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชน
จังหวัดปัตตานี ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ยืนยันความถูกต้องของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยทั้ง 3 ท่าน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง มีเกณฑ์การ
คัดเลือก คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี และปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน
จังหวัดปัตตานี โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

1.2 สร้างแบบสอบถามตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ
ภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

1.3 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)
โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปใช้ทดลอง
(Try-out) กับผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ ครูหัวหน้างานประกัน จำนวน 30 คนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกัน
กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับอยู่ที่ระดับ 0.993

1.4 นำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด
ปัตตานี ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 160 คน จากกลุ่มประชากร จำนวน 268 คน ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตร
ยามาเน่ (Yamane) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และด้วยวิธีการจับฉลากแบบไม่คืนกลับ
(Without Replacement) เพื่อตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi - Structure Interview) ดำเนินการ
สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 11 คน โดยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi - Structure
Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. การวางแผน (Plan) ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับกระบวนการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เป้าหมาย และค่าเป้าหมายของ
สถานศึกษา จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ 1.แต่งตั้งคณะกรรมการโดยประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากร คณะกรรมการ
โรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง 2.ให้ความรู้คณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
เป้าหมาย และค่าเป้าหมายของสถานศึกษา 3.คณะกรรมการศึกษามาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ

เพื่อใช้เทียบเคียงในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา 4. ร่วมกันกำหนดการศึกษาและค่าเป้าหมายของสถานศึกษา
ครอบคลุมคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้
5. ร่วมกันกำหนดค่าเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผลการประเมินในปีที่ผ่านมาหรือค่าเฉลี่ย
3 ปีย้อนหลัง เป็นฐานในการกำหนด 6. ประกาศมาตรฐานการศึกษา เป้าหมายและค่าเป้าหมายที่ผ่านความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการโรงเรียนให้ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบผ่านสื่อต่าง ๆ 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา
การจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ 1. แต่งตั้งคณะทำงานโดยประกอบด้วยบุคคลจากหลายฝ่ายทั้งภายใน
และบุคคลภายนอกสถานศึกษาจัดทำรูปแบบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้สมบูรณ์ 2. ให้ความรู้
เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3. ร่วมกันศึกษามาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพภายในด้านจุดเด่น จุดควรพัฒนาและสภาพภายนอกด้านโอกาสและ
อุปสรรคของสถานศึกษา 4. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา 5. กำหนด
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาจากผลการวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
6. กำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และชื่อโครงการ กิจกรรม โดยนำข้อมูลวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของ
สถานศึกษา เป็นฐานในการกำหนด 7. กำหนดแผนการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรม งบประมาณให้คล้องและม
ความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2. การดำเนินการ (Do) ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับกระบวนการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ ได้แก่
1. แต่งตั้งคณะทำงานโดยประกอบด้วยบุคคลจากหลายฝ่ายทั้งภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษาจัดทำรูปแบบ
แผนปฏิบัติการประจำปีให้สมบูรณ์ 2. คณะทำงานร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3. กำหนดบทบาท
หน้าที่และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรมให้ฝ่ายต่าง ๆ ตามตัวชี้วัดให้ชัดเจนสามารถติดตามได้ 4. กำหนด
ปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม 5. ให้ความรู้ความเข้าใจให้กับผู้รับผิดชอบ
ทุกฝ่ายในการสร้างเครื่องมือและวิธีการประเมินโครงการ กิจกรรม 6. พัฒนาครูและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนให้มี
ความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญและเกิดความตระหนัก
7. ประเมินโครงการ กิจกรรม ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายโดยให้ครอบคลุม วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด
ความสำเร็จของโครงการ กิจกรรม

3. การตรวจสอบ (Check) ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับกระบวนการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา 1) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำนวน
6 ข้อ ได้แก่ 1. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาโดยประกอบด้วย ผู้ที่มี
ส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียน 2. มอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประเมินผลและขั้นตอนการดำเนินงาน
อย่างชัดเจนและส่งเสริม 3. มอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานโดยให้มีการตรวจสอบ
และรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละตัวชี้วัดตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ 4. ดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบ
คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA 5. จัดทำรายงานการประเมินผลตนเองของสถานศึกษา
(SAR) 6. จัดทำบทสรุปผู้บริหารเพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มี

คุณภาพตามมาตรฐาน 2) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐาน จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ 1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยสร้างความตระหนัก พัฒนาความรู้ ทักษะ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐาน 2. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการดำเนินการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐาน 3. วางแผนและกำหนดปฏิทินในการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง 4. ติดตามผลการดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในแต่ละกลุ่มฝ่ายงานในโรงเรียน 5. ติดตามผลการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี 6. ให้คำแนะนำในการดำเนินโครงการ กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 7. จัดทำแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของแนวปฏิบัติงานประจำปี กับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 8. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง 9. จัดทำสรุปและจัดทำรายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานนำเสนอผู้บริหารเป็นรายภาคหรือรายปีตามความเหมาะสม 3) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาประกอบด้วยคณะบุคคลหลายฝ่ายตามความเหมาะสม 2. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง 3. นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดำเนินสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) 4. นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองที่เสร็จสมบูรณ์แล้วเสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนพิจารณาให้ความเห็นชอบ 5. เผยแพร่ต่อสาธารณชน ผู้ที่เกี่ยวข้องและนำส่งหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี

4.การแก้ไข (Act) ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 1. การนำผลรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2. มีกระบวนการนำข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาที่มีอยู่ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ 3. มีการจัดการความรู้โดยการสร้างความรู้ จัดเก็บความรู้ การถ่ายทอดความรู้ และการใช้ความรู้ 4. จัดกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ โดยการรวมตัว ร่วมพลัง ร่วมใจ ร่วมกันทำ และการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา 5. ดำเนินงานกิจกรรมของสถานศึกษาตามวิธีการพัฒนาของวงจรคุณภาพ PDCA

ส่วนที่ 2 เงื่อนไขความสำเร็จ จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ 1. หน่วยงานต้นสังกัดมีการนิเทศ ติดตามประเมินผลการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ 2. ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ 3. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้กับครูและบุคลากรความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและเพื่อนร่วมงาน 4. ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณที่เพียงพอ 5. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การทำงานร่วมกันเป็นทีม การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

จากที่ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มาสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อยืนยันความถูกต้องของรูปแบบการบริหารการ

ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลปรากฏว่า การบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้แก่ ส่วนที่ 1 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา เป้าหมาย และค่าเป้าหมายของสถานศึกษา มีจำนวน 6 ข้อ 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีจำนวน 7 ข้อ 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีจำนวน 7 ข้อ 4) การประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีจำนวน 6 ข้อ 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา มีจำนวน 9 ข้อ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีจำนวน 5 ข้อ 7) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีจำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2 เจื่อนไขความสำเร็จ มีจำนวน 7 ข้อ โดยจำนวนข้อคำถามไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามร่างรูปแบบทุกข้อแต่มีการปรับเปลี่ยนคำให้สอดคล้องกับประเด็นเท่านั้น

ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครูหัวหน้างานประกันคุณภาพและผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 160 คน ผลการวิจัยผลพบว่า เป็นเพศชายจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 23.13 และเพศหญิง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 76.88 ระดับการศึกษา ปริญญาตรีจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 80 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 36.88 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 54.38

2. ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี กระบวนการประกันคุณภาพ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.23$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$)

3. ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป้าหมาย และค่าเป้าหมายของสถานศึกษา โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ คณะกรรมการร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายของสถานศึกษาครอบคลุมคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากร คณะกรรมการ โรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.26$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารให้ความรู้คณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป้าหมาย และค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.12$)

4. ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ คณะทำงานร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และชื่อโครงการกิจกรรม โดยนำข้อมูล วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นฐานในการกำหนด ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะทำงานโดยประกอบด้วยบุคคลจากหลายฝ่ายทั้งภายในและบุคคลภายนอก สถานศึกษาจัดทำรูปแบบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ คณะทำงานร่วมกันศึกษามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภายในด้าน จุดเด่นจุดควรพัฒนาและสภาพภายนอกด้านโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.14$)

5. ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมให้ฝ่ายต่าง ๆ ตามตัวชี้วัดให้ชัดเจนสามารถติดตามได้ ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนให้มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญและเกิดความตระหนัก ($\bar{X} = 4.14$)

6. ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินผลตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานโดยให้มีการตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละตัวชี้วัดตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.24$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาโดยประกอบด้วย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$)

7. ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐาน โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการจัดทำสรุปและจัดทำรายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานนำเสนอผู้บริหารเป็นรายภาคหรือรายปี ตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ ผู้บริหารแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการดำเนินการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐาน ($\bar{X} = 4.20$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการ ให้คำแนะนำในการดำเนินโครงการ กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.13$)

8. ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ คณะกรรมการนำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองที่เสร็จ

สมบูรณ์แล้วเสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนพิจารณาให้ความเห็นชอบ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ คณะกรรมการนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดำเนินสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ($\bar{X} = 4.29$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการเผยแพร่ต่อสาธารณชน ผู้ที่เกี่ยวข้องและนำส่งหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 4.21$)

9. การตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารนำผลรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีกระบวนการนำข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาที่มีอยู่ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.18$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดกระบวนการชุมชนการเรียนรู้โดยการรวมตัว ร่วมพลัง ร่วมใจ ร่วมกันทำ และการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$)

10. การตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เงื่อนไขความสำเร็จ โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสร้างการทำงานร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.13$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

1) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เป้าหมาย และค่าเป้าหมายของสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการในกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากร คณะกรรมการ โรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายของสถานศึกษาครอบคลุมคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้ คณะกรรมการประกาศมาตรฐานการศึกษา เป้าหมายและค่าเป้าหมายที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการโรงเรียนให้ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบผ่านสื่อต่าง ๆ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุกัญยามาศ มาประจง (2563) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาธิการ ภาค 13 พบว่า สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้และมีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้ง ภายในและภายนอกสถาบัน

2) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการโดยประกอบด้วยบุคคลจากหลายฝ่ายทั้งภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษาจัดทำรูปแบบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ คณะทำงานร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และชื่อโครงการ กิจกรรม โดยนำข้อมูล วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นฐานในการกำหนด คณะทำงานกำหนดแผนการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรม งบประมาณให้คล่องและมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สานนท์ สุขเจริญ,พรเทพ รุ่งแผน และธีรวัฒน์ มอนโธสง (2564) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพ พ.ศ.2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า สถานศึกษาควรปฏิบัติ ดังนี้ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา วิเคราะห์สวท (SWOT) นำผลมากำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรม ทบทวนแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (3-5 ปี) ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ในปัจจุบัน

3) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการโดยประกอบด้วยบุคคลจากหลายฝ่ายทั้งภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษาจัดทำรูปแบบแผนปฏิบัติการประจำปีให้สมบูรณ์ ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรมให้ฝ่ายต่าง ๆ ตามตัวชี้วัดให้ชัดเจนสามารถติดตามได้ ผู้บริหารกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ งานวิจัยของสมชาย เผือกตระกูลชัย (2563) ได้ศึกษางานวิจัย รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาค 17 พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านการวางแผน ติดตาม และรายงานผลที่ชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประเมินผลและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานโดยให้มีการตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละตัวชี้วัดตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินผลตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริรัตน์ ดิษฐปาน,โสภณ เพ็ชรพวง, นัฏจรี เจริญสุข (2564) ได้ศึกษา ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกระบี่

พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นการนำผลการดำเนินการตามภารกิจหลักของสถานศึกษามาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องและทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

5) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐาน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการดำเนินการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐาน ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการจัดทำแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของแนวปฏิบัติงานประจำปี กับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการจัดทำสรุปและจัดทำรายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานนำเสนอผู้บริหารเป็นรายภาคหรือรายปีตามความเหมาะสม สอดคล้องกับ งานวิจัยของ มุสลาม และสัน (2558) ได้ศึกษา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล พบว่า ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานได้ข้อควรแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถในด้านการประเมินคุณภาพโครงการต่าง ๆ จัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาแล้วแก้ตามขั้นตอนและความสำคัญก่อนหลังตามแผนที่กำหนดประเมินความสำเร็จทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ นำผลการประเมินมาจัดทำสารสนเทศเพื่อหาแนวทางปรับปรุง และนำผลการประเมินกำหนดกิจกรรมตามแผนในปี การศึกษาต่อไป

6) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) จากผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดำเนินสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) คณะกรรมการนำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองที่เสร็จสมบูรณ์แล้วเสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนพิจารณาให้ความเห็นชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาหะมะบาคอรี มาซอ (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 พบว่าการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึง ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาวิเคราะห์ปัญหาอย่างแท้จริงเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด

7) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารนำผลรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารมีกระบวนการนำข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาที่มีอยู่ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารมีการจัดการความรู้โดยการสร้างความรู้ จัดเก็บความรู้ การถ่ายทอดความรู้ และการใช้ความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตันนิม สะอะ (2564) ได้ศึกษา เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี พบว่า การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรนำผลการประเมินตนเอง (SAR) วิเคราะห์ สรุป สังเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป

8) สภาพและรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี เจื่อนไขความสำเร็จ จากผลการวิจัยพบว่า เจื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ได้แก่ ผู้บริหารให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดในการนิเทศ ติดตามประเมินผลการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้กับครูและบุคลากรความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองและเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับ งานวิจัยของทัศนีย์ ทองสม (2558) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า เจื่อนไขความสำเร็จของการประกันคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการดำเนินการประกันคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ บุคลากรมีความพร้อม ความเข้าใจในการประกันคุณภาพ มีการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับ ผลการวิจัยของ นเรศ เสนะพันธุ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เช่นเดียวกับกับวีระศักดิ์ นาคะอินทร์ (2560) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์การปฏิบัติที่มาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางที่กฎกระทรวงกำหนดอย่างเป็นขั้นตอน และให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่ามีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีการฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินการประกันคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีบทบาทในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยในการวางแผนการปฏิบัติงาน เป็นแกนนำในการจัดทำแผนรวมทั้งกำกับ ติดตามให้มีการดำเนินงานตามแผนการเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา แผนงบประมาณทั้งรายรับและรายจ่ายของสถานศึกษา ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินตามแผน ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้หรือมีปัญหาหรือไม่ หากเป็นไปตามแผนหรือมีปัญหาจะได้ให้การนิเทศเพื่อปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารมีการตรวจสอบ

ประเมินผล การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน มีการจัดทำรายงานประจำปี และรายงานผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดย การนำผลการวิจัยรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ไปใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ
2. จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริม และนิเทศติดตามการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริม กระตุ้น และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษาจึงนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

เอกสารอ้างอิง

- การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี, สำนักงาน. (2566). รายงานสรุปผลการตรวจเยี่ยมและติดตามผลการ ดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนเอกชนในระบบ ประจำปีงบประมาณ 2566. ปัตตานี: สำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี.
- คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. (2564). แนวดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ประเภทสามัญศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ องค์การค้ำของ สกสศ. ลาดพร้าว.
- ตัสนิม สะอะ. (2564). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. ค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ทัศนีย์ ทองสม. (2558). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- นเรศ เสนะพันธุ์. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- มาหะมะบาอรี มาซอ. (2564).การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3.การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- มุสลาม และสัน. (2557). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วีระศักดิ์ นาคะอินทร์. (2560). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สมชาย เผือกตระกูลชัย. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาค
17. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- सानนท์ สุขเจริญ, พรเทพ ฐิ์แผน, และคณะ. (2564). การศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ,
8(1), 65-73.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579.กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุกัญมาศ มาประจง. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานศึกษาธิการภาค 13. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อารีรัตน์ ดิษฐปาน,โสภณ เพ็ชรพวงและคณะ. (2564).การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
เอกชนในจังหวัดกระบี่.วารสารสมาคมนักวิจัย, 26(3), 101-112.
- อุทัย ภูเจริญ.(2564). การศึกษาสร้างคนสร้างชาติ.วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหาร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส

The Multicultural Leadership of Learning Encouragement Center Administrators under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement.

อัสรอฟ อาแว^{1*} และนิตยา เรืองแป้น²

Asraf Awae^{1*} and Nittaya Ruangpan²

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา¹

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา²

Master's degree student in Educational Administration, Yala Rajabhat University¹

Faculty of Education, Department of Educational Administration, Yala Rajabhat University²

*Corresponding author, e-mail: 736593018@yru.ac.th เบอร์โทรศัพท์ 080-061-2678

(Received: May 23, 2024; Revised: November 11, 2025; Accepted: November 30, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งหมด 165 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และทดสอบค่าเอฟ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทดสอบโดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม เรียนรู้และทำความเข้าใจวัฒนธรรมที่ถูกต้องของตนเอง และผู้อื่น หลีกเลี่ยงการประพฤติดังกล่าว วัฒนธรรม ผู้บริหารควรสื่อสารด้วยมิตรไมตรี และใช้ภาษาที่เหมาะสม ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนในองค์กร สร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็น ควรมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสามัคคีและความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมกับสถานศึกษาอย่าง

ต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม
สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส

Abstract

The objectives of this study were 1) to study level of the multicultural leadership of learning encouragement center administrators under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement, 2) to compare the multicultural leadership of learning encouragement center administrators under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement, classified by gender, education level, and work experience, and 3) to compile recommendations for developing the multicultural leadership of learning encouragement center administrators under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement. The sample of this study was 165 teachers from learning encouragement center under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement in academic year of 2023. The tool used in this study was a three-part questionnaire and statistics used for data analysis consisted of frequency, percentage, means, standard deviations, t-test, and f-test. When differences were found, Scheffe's method was used for testing.

The results of the research showed that: 1) The level of the multicultural leadership of learning encouragement center administrators under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement was overall at a high level. 2) The comparative result of the multicultural leadership of learning encouragement center administrators under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement, classified by gender, education level, and work experience, overall was found no significant difference. 3) Recommendations for developing the multicultural leadership of learning encouragement center administrators under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement included; the administrators should accept cultural diversity, learn and correctly understand their own and other cultures, and avoid culturally inappropriate behaviors. The administrators should communicate amiably and use appropriate language. The administrators should be role models in fostering good relationships with everyone in the organization, promoting understanding, and listening to feedback. Moreover, organizing activities to bring unity and good relationships with the community, encouraging community involvement in continuous activities with educational institutions, promoting and supporting collaboration with network partners, and providing ongoing and regular opportunities for all sectors to cooperate with educational institutions should be considered.

Keyword: Multicultural leadership; School Administrators; The Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาประเทศในทุกด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาสังคม จะต้องอาศัยกำลังคนที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การสร้างสรรค์วงจรความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 6 กำหนดจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-Formal Education) เป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการศึกษาซึ่งเปิดโอกาสให้กับผู้ที่ได้เข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียนตามปกติ ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะอ่อนตัวให้ผู้เรียนมีความสะดวกเลือกเรียนได้หลายวิธี จึงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง การศึกษานอกโรงเรียนเป็นกิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและ ระยะเวลาเรียน หรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพ ในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายและมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษาหรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้ (พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2541)

ประเทศไทยประกอบด้วย 77 จังหวัด ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันไปตามปัจจัยสภาพแวดล้อม เช่น ด้านเชื้อชาติ ด้านศาสนาและวัฒนธรรม และทางด้านสังคม ฉะนั้นในแต่ละพื้นที่ต้องมีการพัฒนาที่มีลักษณะแตกต่างกัน เพื่อให้สอดคล้องและสะท้อนถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ เช่นเดียวกันกับพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีวิถีชีวิตเป็นแบบมุสลิม เพื่อให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน ที่การศึกษามีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว กระบวนการจัดการศึกษาในจังหวัดนราธิวาสมีลักษณะรูปแบบการจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากภูมิภาคอื่น ที่โดดเด่นเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่อยู่บนพื้นฐานความเชื่อทางด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม นอกจากนี้การจัดการศึกษาส่วนใหญ่อยึดแนวทางการจัดการศึกษาเดียวกันคือ แนวทางการกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ โดยกระจายมายังเขตพื้นที่การศึกษาในการรับผิดชอบของโรงเรียน จากความหลากหลายที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ทำให้สถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาสมีความตื่นตัวและมีความสนใจในเรื่องความหลากหลายวัฒนธรรมเพื่อลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ (ฟาติมะห์ แววันจิต, 2561) และจากรายงานผลการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565 ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดนราธิวาส พบว่าในสภาพปัญหาปัจจุบันด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับปรุงและพัฒนา คือ ผู้บริหารบางส่วนยังไม่ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงาน ไม่ปรับตามบริบทความหลากหลายของพื้นที่ และไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพราะมองว่าเป็นการเพิ่มงานให้กับตนเอง โดยเฉพาะงานด้านการบริหาร ซึ่งผู้บริหารบางส่วนยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารไปสู่การบริหารในศตวรรษที่ 21 นอกจากนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความเข้าใจเรื่องการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอัยยาศัย โดยการนำของท่านเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (รายงานการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2565 ของสำนักงาน กศน.จังหวัดนราธิวาส, 2565)

สำหรับการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทพหุวัฒนธรรมนั้น ปิยนันท์ เตียนวล (2564) ได้ทำรายงานการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 พบว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม จะส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น การมีภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมที่มีประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา คือสิ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์การไปสู่ความสำเร็จในหลาย ๆ ด้านอย่างสร้างสรรค์ ขณะเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาก็ทำหน้าที่ประสานงานให้งานด้านการจัดการศึกษาให้ผลสำเร็จสูงขึ้นการบริหารจัดการสถานศึกษาจึงจะเกิดประสิทธิผล ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงควรคำนึงถึงการเรียนและเคารพผู้เรียนทุกคน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้เรียน และยังเป็นการศึกษาที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายในวัฒนธรรม ภาครัฐควรคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียนมากกว่าในอดีต เช่น การอนุญาตให้มีการใช้ภาษาถิ่นในโรงเรียน อนุญาตให้นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สอดคล้องกับหลักศาสนา แบบเรียนที่ใช้ในโรงเรียนของรัฐให้เนื้อหาสะท้อนถึงวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคมมากขึ้น ดังนั้น การที่ผู้บริหารจะมีการบริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ปรัชญา และวิสัยทัศน์ ท่ามกลางความหลากหลายของวัฒนธรรมในพื้นที่นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการศึกษา และนักวิจัยจำนวน 11 ท่าน ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร 3. ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร 4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และ 5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ว่าในสถานการณ์ปัจจุบันผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมมากน้อยเพียงใดที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จรวมทั้งการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพ ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารงาน เพื่อให้เกิดการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ยังสามารถทำให้เกิดองค์ความรู้ในการแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นครูศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 286 คน

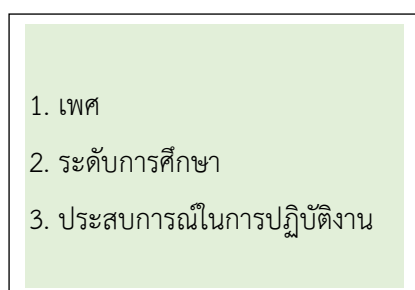
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นครูศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งหมด 165 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970) จากนั้นใช้วิธีการคำนวณตามสัดส่วนของประชากรของแต่ละสถานศึกษา และใช้วิธีจับสลากแบบไม่คืนกลับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

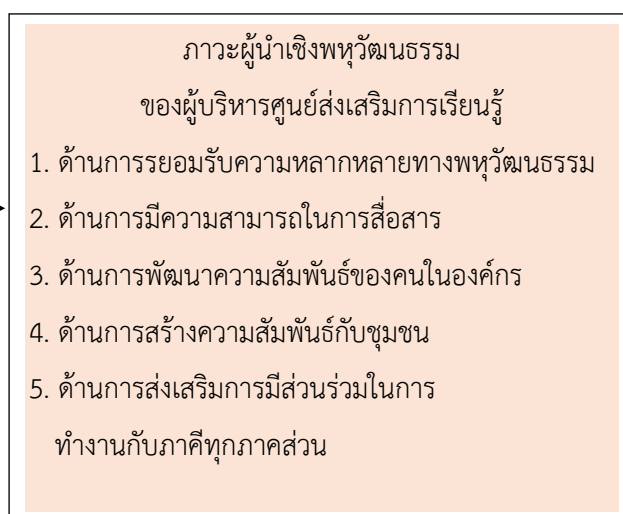
ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม ของนักวิชาการต่างประเทศ คือ เรียลท์ (Riehl, 2000), โมรอต (Morote, 2010), บอร์ดาส (Bordas, 2009), โมเรน (Moran (2011), สลีเตอร์ และ แกรน (Sleeter และ Grant, 2003), ซาเธอร์ และเฮนซ์ (Sather และ Henze, 2000), ดูบริน (DuBrin, 2010), ยวง ลี และหยู (Yeung Lee, 2006), และนักการศึกษาของไทยคือ บัญญัติ ยงยวน และ ชัยวัฒน์ ผดุงพงษ์ (2550), อามัดไญนี ดาโอ๊ะ (2551), เอกรินทร์ สังข์ทอง (2552) ซึ่งสามารถสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม
2. ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร
3. ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร
4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร 3. ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร 4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน จำนวน 35 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา

1. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (The Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) แล้วคัดเลือกข้อความที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .67-1.00 ปรากฏว่าทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง .67-1.00 จึงสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ

ตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่น

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความสอดคล้องและได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอน ที่เป็นประชากรนอกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .983 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Google Form ส่งถึงครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 165 คน ผ่านช่องทาง Line G-mail และ Facebook ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูลในรูปแบบการค้นคว้าอิสระต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์เสนอในรูปแบบตารางและคำอธิบายได้ตาราง
2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2554)
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าทีอิสระ (Independent t-test) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม จำแนกตามตัวแปรเพศ และระดับการศึกษาแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบายได้ตาราง
4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ จะมีการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe' Method) และนำเสนอในรูปแบบตารางและคำอธิบายได้ตาราง
5. วิเคราะห์เนื้อหาประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา มีผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม	4.27	0.41	มาก	2
2	ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร	4.28	0.50	มาก	1
3	ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร	4.26	0.53	มาก	4
4	ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	4.24	0.54	มาก	5
5	ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	4.27	0.51	มาก	3
รวม		4.26	0.42	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.28$, $SD = 0.50$) รองลงมาคือ ด้านการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.27$, $SD = 0.41$) และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ($\bar{x} = 4.27$, $SD = 0.51$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{x} = 4.24$, $SD = 0.54$)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม	เพศ				t	p-value
	หญิง		ชาย			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม	4.27	0.41	4.26	0.42	0.039	0.739
2. ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร	4.24	0.53	4.30	0.48	0.676	0.122
3. ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร	4.27	0.50	4.25	0.53	0.221	0.910
4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	4.29	0.58	4.21	0.53	0.834	0.494
5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ ทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	4.25	0.49	4.28	0.52	0.273	0.620
รวมเฉลี่ย	4.26	0.43	4.26	0.42	0.052	0.388

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม	ระดับการศึกษา				t	p-value
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม	4.30	0.39	4.09	0.52	2.292	0.075
2. ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร	4.35	0.44	3.87	0.59	4.822	0.092
3. ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร	4.30	0.49	4.03	0.68	2.353*	0.007
4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	4.27	0.49	4.02	0.78	2.084*	0.035

5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคี

ทุกภาคส่วน	4.30	0.48	4.08	0.68	2.022*	0.026
รวมเฉลี่ย	4.30	0.39	4.02	0.53	3.189	0.058

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารแตกต่างกันจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม	ประสบการณ์การทำงาน						F	p-value	คู่ที่แตกต่าง
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		10 ปีขึ้นไป				
	(1)		(2)		(3)				
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD			
1. ด้านการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม	4.28	0.36	4.40	0.40	4.17	0.44	4.389*	0.014	(2,3)
2. ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร	4.33	0.50	4.42	0.51	4.17	0.48	4.211*	0.016	(2,3)
3. ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร	4.32	0.60	4.33	0.50	4.18	0.49	1.630	0.199	-
4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	4.27	0.65	4.28	0.57	4.19	0.47	0.457	0.634	-
5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	4.31	0.60	4.33	0.49	4.21	0.47	0.951	0.388	-
รวมเฉลี่ย	4.30	0.45	4.35	0.42	4.18	0.40	2.535	0.082	

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม และด้านการมีความสามารถในการสื่อสารมีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีคู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นด้านการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร แตกต่างกับความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี

ประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส

ผลการประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ปรากฏผลดังนี้

1. การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม เรียนรู้และทำความเข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย เคารพ และหลีกเลี่ยงการประพาดพิงทางวัฒนธรรม
2. การมีความสามารถในการสื่อสาร ผู้บริหารต้องสื่อสารด้วยมิตรไมตรี สื่อสารได้อย่างชัดเจนและใช้ภาษาที่เหมาะสม และควรสื่อสารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้ครู
3. การพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ผู้บริหารจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของทุกคนในองค์กร สร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็น และควรมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสามัคคีและความสัมพันธ์ที่ดี
4. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารจะต้องเข้าใจบริบทและวัฒนธรรมของชุมชน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของต่อเหาะ ดอละ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดยะลาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ อาณา ลอแม (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุโงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม

ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากครุมีความเข้าใจในภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารที่แสดงออกให้เห็น และการให้ความสำคัญกับความแตกต่าง ทั้งทางศาสนา วัฒนธรรม ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน และเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างในสังคมพหุวัฒนธรรม สอดคล้องกับ ศิลป์ชัย สุวรรณณี, จรัส อติวิทยากรณ์ และ อิศริฐ รัตนโสม (2557) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนที่สอดคล้องกับบริบทสังคม พหุวัฒนธรรม ต้องจัดการศึกษาที่คำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีการกำหนดปรัชญา และนโยบายของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนพหุวัฒนธรรม มีแผนยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการเลือกสื่อการเรียนการสอนที่สะท้อนประวัติศาสตร์ของความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม และมีโครงสร้างการบริหารที่สอดคล้องกับสังคมพหุวัฒนธรรมที่ชัดเจนในสายงานทุกสายงาน

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่าครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ภาพรวมไม่แตกต่าง สอดคล้องกับนกร มังคละศิริ (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอารีชัน มาหามะ (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนมากเป็นครูที่เกิดและอาศัยอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ย่อมมีความเข้าใจถึงบริบทของพื้นที่ที่มีความหลากหลายของสังคมพหุวัฒนธรรม ครูเพศหญิง และเพศชาย มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานโดยไม่ได้เลือกเพศ ดังนั้นมุมมองของครูต่อภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ที่มีระดับการศึกษาต่างกันภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับยศวดี คำทรัพย์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่

แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีได้เห็นผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมปรากฏอย่างชัดเจน เป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของข้าราชการครูและพนักงานราชการ

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม และด้านการมีความสามารถในการสื่อสารมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีคู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นด้านการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม และด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร แตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี สอดคล้องกับข้อพิราชะ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่าระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความเข้าใจต่อการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจด้านพหุวัฒนธรรม ทำให้ครูมีความร่วมมือ ร่วมใจ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น รวมถึงการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งผู้บริหารมีภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ครูทุกคนมีความเข้าใจถึงบทบาทของผู้บริหารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
3. ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม เรียนรู้และทำความเข้าใจวัฒนธรรมที่ถูกต้องของตนเอง และผู้อื่น หลีกเลี่ยงการประทุษร้ายทางวัฒนธรรม ผู้บริหารควรสื่อสารด้วยมิตรไมตรี และใช้ภาษาที่เหมาะสม ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนในองค์กร สร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็น ควรมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสามัคคีและความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้บริหารควรทำความเข้าใจวัฒนธรรมช่วงชั้นอายุของครูในสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีข้อมูลวัฒนธรรมของชาติอื่นที่ถูกต้อง และผู้บริหารจะต้องเข้าใจวัฒนธรรมของตนเอง เพื่อที่จะได้เข้าใจถึงความหลากหลายทางความคิดเห็น และความต้องการของครูนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้นและเป็นระบบต่อไป
2. ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทำความเข้าใจในการใช้ภาษาท้องถิ่นในการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารควรมีความสามารถในการอ่านอย่างรอบคอบ และการเขียนอย่างถูกต้อง เพื่อการแสดงถึงการเอาใจใส่ของครูที่อยู่ในสถานศึกษา และเป็นการแสดงถึงการยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรมในสถานศึกษา
3. ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้ครูได้เกิดการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในองค์กร และผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับวิถีชีวิตในชุมชน ควรเข้าใจและตระหนักถึงความต้องการและการทำงานร่วมกับชุมชน และสุดท้ายผู้บริหารควรเป็นผู้ที่สร้างความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับชุมชน
5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ผู้บริหารควรจัดทำระบบเครือข่ายภายนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารควรประสานงานกับทุกภาคส่วนในการสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และผู้บริหารควรประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ของหน่วยงานทางการศึกษาให้ทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ในพื้นที่อื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดยะลา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดปัตตานี และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ภาคใต้ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ขอพี ราเชะ. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- ต่อเพราะ ดอละ (2565). ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นนกร มังคละศิริ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บัญญัติ ยิงง่วน และชัยวัฒน์ ผดุงพงษ์. (2550). การใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมการยอมรับความหลากหลาย วัฒนธรรมในสังคมพหุวัฒนธรรม. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี, 18(1), 1-14.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปิยนันท์ เตียนวาล (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับประสิทธิผลการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุ ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับที่ 4 พ.ศ.2562. (1 พฤษภาคม 2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอน 57 ก.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2541. (3 มีนาคม 2541). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอน 41 ก.
- ฟาตีห๊ะ แววันจิต. (2561). บทบาทในการจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อการอยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุขในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ยศวดี คำทรัพย์. (2560). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทสังคม พหุวัฒนธรรม. ดุษฎี นิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี.
- ศิลป์ชัย สุวรรณมณี, จรัส อติวิทยากรณ์ และอิศรภรณ์ รินไธสง. (2557). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบ การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐที่สอดคล้องกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม กรณีศึกษาสามจังหวัด ชายแดนใต้. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ 27, 3 ฉบับพิเศษ
- อามัดไญนี ดาโอ๊ะ. (2551). รูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่เหมาะสมกับสังคมพหุวัฒนธรรมของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อารีชัน มาหามะ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- อานูวา ลอแม. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*
- เอกรินทร์ สังข์ทอง. (2552). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม : การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีที่ 20(1), 1-16.*
- Bordas, J. (2009). White men and women can't lead (everyone): Eight ways to practice multicultural age. *Public Management*, 91(1), 3-6.
- DuBrin, A. J. (2010). *The Principles of Leadership*. (6th ed.) Toronto: Houghton Mifflin Company.
- Kinicki and Williams. (2006). *Management: A Practical Introduction*. (2nd ed.) New York: McGraw-Hill/Irwin.
- Moran, R. T., Harris, P. R., and Moran, S. V. (2011). *Managing Cultural Differences: Global Leadership Strategies for Cross-Cultural Business Success*. Boston: Elsevier.
- Morote, E. (2010). A reliable survey to measure teachers' multiple awareness to their school environment. *The Journal of Multicultural Education*, 5(1), 1-13.
- Riehl, C. (2000). The principal's role in creating inclusive schools for diverse students: A review of normative, empirical, and critical literature on the practice of educational administration. *Review of Educational Research*, 40(1), 14-46.
- Sather, S. and Henze, R. (2001). Building relationship. *Journal of Staff Development*, 22(2), 28-31.
- Yeung, A. Lee, Y., Yue, K. W. R. (2006). Multicultural leadership for a sustainable total school environment. *Education Research Policy Practice*, 5, 121-131.

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส

Creative leadership of Educational Institution Administrators
under The Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement

แนตี นุชภู^{1*} และจรรณี แก้วเอียน²

Neati Nutphu^{1*} and Jarunee Kao-ian²

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา¹

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา²

Master's degree student in Educational Administration, Faculty of Education, Yala Rajabhat University¹

Faculty of Education, Yala Rajabhat University²

*Corresponding author, e-mail: 736593015@yru.ac.th เบอร์โทรศัพท์ 081-609-8596

(Received: April 6, 2024; Revised: September 7, 2025; Accepted: October 23, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2566 จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และทดสอบค่าเอฟ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทดสอบโดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา; สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส

Abstract

The objectives of this research were 1) study the creative leadership of educational institution administrators the Office of under The Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement 2) compare the creative leadership of educational institution administrators the Office of under The Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement classified by gender, age, education level and work experience 3) process the recommendations of creative leadership of educational institution administrators the Office of under The Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement. The sample group used in this research was school administrators and teachers under the Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement, year 2023 for 162 people. The method used in this the questionnaire is divided into 3 parts. The statistics used in data analysis consisted of percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Pearson Correlation, Found that there were differences it was tested by Scheffe's method.

Independent study found that: 1) Creative leadership of educational institution administrators the Office of under The Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement were found at a high level overall. 2) Comparative results of creative leadership of educational institution administrators the Office of under The Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement classified by gender, age, education level and work experience were found that Overall and each aspect differed without statistical significance.

Keyword: Creative Leadership; School Administrators; The Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement

บทนำ

ความเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ซึ่งเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศ เพื่อก้าวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีต่าง ๆ การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นมียอดประกอบสำคัญ คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะประกอบไปด้วยคนที่มีคุณภาพที่สมบูรณ์ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต โดยความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบันนี้ย่อมส่งผลให้การศึกษาที่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยก่อนคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงตามบริบททางสังคมคุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลให้คนมีคุณภาพและเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาและศึกษาศักยภาพของแต่ละคนอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ การจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรมสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคงและมีความสุข (นิรุฒ มีพันธ์, 2559)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการจัดการศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ถึง 2567 โดยการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 กำหนดให้มีกฎหมายแห่งชาติ จึงให้ได้มาซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2553 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

สถานศึกษาเป็นผู้แหล่งการเรียนรู้ ที่ให้ความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จากการได้คิดเองปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยและต่อเนื่องจนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และบริหารซึ่งเป็นบุคคลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง และความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาหรือองค์กรจำเป็นต้องมีความสามารถระดับมืออาชีพจึงจะสามารถนำพาสถานศึกษาหรือองค์กรอยู่รอดและมีความเจริญก้าวหน้าเช่นเดียวกับผู้บริหารในยุคสมัยนี้ก็ต้องมีฝีมือระดับอาชีพจึงจะสามารถบริหารและจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเพื่อให้สามารถจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (จรูญ แก้วเอียน, 2557) การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลนั้นจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่ดี ซึ่งผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่ดีมีอิทธิพลกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีคุณค่าและมีความจำเป็นต่อการนำองค์กรก้าวหน้าไปสู่อนาคตที่ดียิ่งกว่าเดิม (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556) ดังนั้นผู้บริหารถือเป็นบุคคลสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาสำหรับผู้นำยุคใหม่จึงต้องมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงความเป็นผู้นำที่มีอยู่ให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา (ปิลันธน์ วีระภัทรกุล, 2560) การศึกษาภาวะผู้นำจึงมีพัฒนาการมาโดยตลอด แต่แนวคิดดังกล่าวก็ไม่เพียงพอที่จะอธิบายเกี่ยวกับผู้นำรุ่นใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์และการศึกษาของไทยได้ จึงได้มีความพยายามที่จะพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความชัดเจนภาวะและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาด้วยวิธีการวิจัยทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบ และกระบวนการ (ธนาภรณ์ นิลพันธุ์, 2562)

ผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรไม่ได้มีเพียงหน้าที่บริหารสั่งการเท่านั้น แต่ต้องอาศัยกระบวนการคิดและมุมมองที่แตกต่างจากเดิมในการมองหาทิศทางใหม่ การขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ มองโลกในแง่ดี มีความยืดหยุ่น มีความคิด สร้างสรรค์ และมีจินตนาการ (กิตติกาญจน์ ปวิพันธ์, 2556) เพราะการใช้เพียงอำนาจตามกฎหมายที่ตนมีสั่งการให้ครูทำงานโดยปราศจากการเข้าใจถึงจิตใจ สถานการณ์ และปัจจัยแห่งการจูงใจต่าง ๆ ย่อมทำให้ครูเกิดทัศนคติที่เป็นลบต่อผู้บริหารและต่อองค์กร ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มศักยภาพ ส่งผลให้ระบบการทำงานขาดการเชื่อมโยงกัน การทำงานจะติดขัดและไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (นิรุจ มีพันธ์, 2559) ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญต่อความสำเร็จและการดำรงอยู่ขององค์กรเป็นอย่างมาก ซึ่งส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งวิธีการจัดการ และการ

บริหารงานอย่างสร้างสรรค์จะนำมาซึ่งการบริหารที่ประสบความสำเร็จ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้นำสถานศึกษาที่ต้นนั้นจะต้องประกอบไปด้วยการตัดสินใจที่ชาญฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำหลักสูตรมาปรับใช้ได้จริง มีวิสัยทัศน์ที่สร้างสรรค์ วิเคราะห์ความคิดของตน กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการโน้มน้าวใจบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นคุณค่าของตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว ถือว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้พาร์เกอร์และเบกนอด (Parker and Begnaud, 2004 อ้างถึงใน เตือนใจ สุนกุล, 2562) ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลนั้นจำต้องมีภาวะผู้นำที่ดี ซึ่งผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่ดีมีอิทธิพลกับการสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ดี สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีคุณค่าและมีความจำเป็นต่อการนำองค์การก้าวหน้าไปสู่อนาคตที่ดียิ่งกว่าเดิม (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556) ดังนั้นผู้บริหารถือเป็นบุคคลสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

จากรายงานผลการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565 ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดนราธิวาส (พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 60 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้ยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 โดยยกระดับจากสำนักงาน กศน. เป็น “กรมส่งเสริมการเรียนรู้” สำหรับผู้นำยุคใหม่จึงต้องมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงความเป็นผู้นำที่มีอยู่ให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา โดยต้องมีลักษณะพื้นฐานของการเป็นผู้นำ ประกอบไปด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีทิศทางและจะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน (เกศณี กลืนเทศ, 2562) 2) ความสามารถในการยืดหยุ่นตามสถานการณ์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดิมหรือความคุ้นเคย และสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในสถานการณ์ต่าง ๆ (สุทธิชัย นาคะอินทร์, 2561) 3) ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เป็นกระบวนการทางสติปัญญาในการแก้ปัญหาจากกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ (อรอนงค์ สอนสนาม 2557)

ในสภาพปัญหาปัจจุบันด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับปรุงและพัฒนา คือ ผู้บริหารบางส่วนยังไม่ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการบริหาร ยังมีพฤติกรรมการบริหารแบบเดิมในด้านการคิด ยังไม่สามารถนำพาองค์การในการสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สภาพการแข่งขัน เทคโนโลยี ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับยุคดิจิทัล ยังขาดประสบการณ์ เจตคติ แรงจูงใจ ดังนั้นผู้บริหารต้องพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลให้สอดคล้องกับการปรับทิศทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า สามารถที่จะคาดการณ์ถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประกอบการตัดสินใจและการวางแผนพัฒนา รวมถึงหลักการในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมผ่านกระบวนการแก้ปัญหาที่มีแบบแผน มีทิศทาง เป็นขั้นเป็นตอนในการนำไปสู่ข้อสรุปที่ชัดเจนมาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้ (สำนักงาน กศน.จังหวัดนราธิวาส, 2565)

จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปสร้างแนวทางการพัฒนาภาวะ

ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาสให้ทันต่อสภาวะความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษา สามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 13 คน และครูจำนวน 262 คน รวมเป็น 275 คน
- 2.กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 13 คน และครูจำนวน 262 คน รวมเป็น 275 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 160 คน แต่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้จำนวน 162 คน สุ่มโดยวิธีอย่างง่าย และจับฉลากไม่ใส่กลับคืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยเพศอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำนวน 3 ด้าน ของพาร์คเกอร์ และเบกนอด (Parker and Begnaud, 2004 อ้างถึงใน เตือนใจ สุนกุล, 2562) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีข้อคำถาม จำนวน 35 ข้อดังนี้

1.ด้านวิสัยทัศน์	15	ข้อ
2.ด้านความยืดหยุ่น	10	ข้อ
3.ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	10	ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดค่าของลำดับคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้ค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert

3. สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดการวิจัย 3 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ทั้งนี้ IOC ของข้อคำถามแต่ละข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่า 0.67-1.00 จึงสามารถนำมาใช้ได้ทุกข้อ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดยะลา ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach 1970 ,บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 จึงสามารถนำไปใช้ได้

จริยธรรมการวิจัย/การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจงรายละเอียดครอบคลุมข้อมูลต่อไป

1) ชื่อและข้อมูลเกี่ยวกับผู้วิจัย

2) วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

3) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมแบบสอบถามไม่มีการระบุชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

4) การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ

5) การเสนอผลงานวิจัยในภาพรวม

6) สิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยหรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปี ภายหลังจากที่ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตรับรองจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส เพื่อขออนุญาตทำการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ที่สร้างด้วยแอปพลิเคชัน Google Form ส่งผ่านช่องทาง Line G-mail และ Face book ของสถานศึกษาถึงคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำนวน 162 ฉบับ

3. ผู้วิจัยรับคำตอบจากการส่งแบบสอบถามออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Google Form รวบรวมกลับคืนมา จำนวน 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และ นำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554) ซึ่งแปลผลตามเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับน้อยที่สุด

3) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าทีอิสระ (Independent t-test) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส มีผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านวิสัยทัศน์	4.29	0.389	มาก	3
2	ด้านความยืดหยุ่น	4.38	0.467	มาก	2
3	ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.39	0.445	มาก	1
รวม		4.35	0.410	มาก	

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.35, SD=0.410) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X}$ = 4.39, SD=0.445) รองลงมา คือ ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X}$ = 4.38, SD=0.467) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.29, SD=0.389)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.35	0.272	4.27	0.419	1.30	0.196
2. ด้านความยืดหยุ่น	4.52	0.354	4.33	0.490	1.53	0.113
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.52	0.314	4.35	0.473	1.97	0.106
รวม	4.46	0.282	4.32	0.439	1.76	0.120

จากตารางที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอายุ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	อายุ								F	p-value
	<30 ปี		30-40 ปี		40-50 ปี		>50 ปี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.46	.288	4.22	.373	4.32	.405	4.24	.300	1.42	.237
2. ด้านความยืดหยุ่น	4.63	.411	4.30	.514	4.39	.445	4.36	.152	1.38	.248
3 ด้านความสามารถ	4.58	.441	4.32	.484	4.41	.410	4.53	.470	1.21	.308
ในการแก้ปัญหา										
รวม	4.55	.345	4.28	.436	4.37	.401	4.38	.293	1.43	.236

จากตารางที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ระดับการศึกษา				F	p-value
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.32	0.389	4.11	0.343	1.83	0.065
2. ด้านความยืดหยุ่น	4.41	0.469	4.13	0.375	1.37	0.119
3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.42	0.436	4.13	0.434	1.65	0.909
รวม	4.38	0.408	4.13	0.361	1.53	0.112

จากตารางที่ 4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ประสบการณ์ทำงาน						F	p-value
	น้อยกว่า 5 ปี		6-10 ปี		11 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.17	0.590	4.24	0.345	4.35	0.320	2.73	0.068
2. ด้านความยืดหยุ่น	4.18	0.729	4.34	0.438	4.45	0.356	2.54	0.090
3. ด้านความสามารถในการ แก้ปัญหา	4.27	0.639	4.35	0.449	4.44	0.365	1.75	0.177
รวม	4.21	0.633	4.31	0.393	4.41	0.317	2.97	0.054

จากตารางที่ 5 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนัสรีน ยูโซ๊ะ (2566) ได้ทำการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียนโดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในรูปแบบ Active Learning STEM Education Coding ฯลฯ และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้นโดยปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการในสถานศึกษารวมถึงพัฒนาผลการเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสามารถสร้างแรงจูงใจโดยใช้กระบวนการที่แสดงออกมาเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน

2. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูวนาท คงแก้ว (2563) ได้ศึกษา เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาโดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเป็นเพศชายหรือเพศหญิง และนำความคิดเห็นมาบูรณาการการทำงานในสถานศึกษาโดยให้ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นกับครูทุกคนอย่างเท่าเทียม

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา รองลงมาคือ ด้านความยืดหยุ่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านวิสัยทัศน์
2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีจิตใจที่กว้าง ยอมรับฟังและมีความมีเหตุผลและควรมีการกำหนดทิศทางของพันธกิจให้บรรลุผล และมีการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อวางแผนในการดำเนินการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ด้านความยืดหยุ่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความยืดหยุ่นมีลักษณะการเปิดใจกว้างให้อิสระในการตัดสินใจของบุคลากร รวมถึงการนำพาองค์กรในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล และควรส่งเสริมการสนับสนุนการแข่งขันทางเทคโนโลยี
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการแก้ไขการใช้สารสนเทศ ควรมีวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัลในขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดยะลา ปัตตานี หรือภาคอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กิตต์กัญจน์ ปฏิพันธ์. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: สิ่งที่ควรค่าสำหรับทุกคนในอนาคต*. ขอนแก่น:

โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

เกศณี กฐินเทศ. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*.

จรูณี แก้วเอียน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

ชูโฮรี มะลิเป็ง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.

ณัฐกิตต์ บุญเก่ง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.

เตือนใจ สุนกุล. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล*.

ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*.

นัสรีน ยูโซ๊ะ. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษา นราธิวาส เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.

นิรุช มีพันธ์. (2559). *ตัวแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.

ปิลันธน์ วีระภทรกุล. (2560). *รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*

รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีการวิจัยและแนวทางสู่การพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิชัย นาคะอินทร์. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อรอนงค์ สอนสนาม. (2553) การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง มนุษย์กับความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พัฒนาเทคนิคการนำเสนอโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Developing presentation techniques using social media,
Presentation techniques course of 1st year Higher Vocational Certificate
students in Marketing, Phatthalung Technical College Under the Office of the
Vocational Education Commission

นิชชา กองเงิน

Nitcha Kongngaen

บริหารธุรกิจ (สาขาวิชาการตลาด) วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

Business Administration (Marketing) Phatthalung Technical College

*Corresponding author, e-mail: k.nitcha1279@gmail.com เบอร์โทรศัพท์ 089-977-6692

(Received: October 18, 2025; Revised: November 3, 2025; Accepted: December 1, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจร่วมกับการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์
1) เพื่อพัฒนาเทคนิคการนำเสนอโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา 2) เพื่อประเมินผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา 3) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า
ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ หลังการเรียนรู้ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการ
นำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และ

เพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95.2) ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยภาพรวม รายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, $SD = .488$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความทันสมัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, $SD = .420$) รองลงมาความน่าสนใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, $SD = .426$) และความสามารถในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, $SD = .618$) ตามลำดับ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คะแนนก่อนการเรียนรู้ – หลังการเรียนรู้ในภาพรวม พบว่า นักศึกษา จำนวน 20 คน ทำแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ – หลังการเรียนรู้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ โดยภาพรวมทำได้ ร้อยละ 77.75 และเมื่อดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนการเรียนรู้ พบว่า คะแนนทำได้ ร้อยละ 67 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการเรียนรู้ พบว่า คะแนนทำได้ ร้อยละ 88.50 เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.50 แสดงให้เห็นว่า การนำสื่อสังคมออนไลน์ มาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

คำสำคัญ: เทคนิคการนำเสนอ; สื่อสังคมออนไลน์; วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

Abstract

Research on developing presentation techniques using social media Student presentation techniques course Higher Vocational Certificate Level, 1st year, Marketing Phatthalung Technical College Under the Office of the Vocational Education Commission. The objectives are to 1) To develop presentation techniques using social media. Presentation techniques course for first-year Higher Vocational Certificate students in Marketing. Phatthalung Technical College Under the Office of the Vocational Education Commission 2) To Evaluate social media use Presentation techniques course for first-year Higher Vocational Certificate students in Marketing. Phatthalung Technical College Under the Office of the Vocational Education Commission 3) To evaluate the academic achievement of students in the presentation techniques course. of first-year Higher Vocational Diploma students in the Marketing field. The sample used in the research was Higher Vocational Diploma students 1st year, Marketing Phatthalung Technical College Under the Office of the Vocational Education Commission, 20 people The tool used is a questionnaire. It has the characteristics of a 5-level rating scale (Rating Scale) with confidence values. (Reliability) for the whole version was equal to .98 in the pre-learning test. after learning Statistics used for analysis include mean (Mean), standard deviation (Standard Deviation).

The research results are summarized as follows: 1) Study of satisfaction levels regarding the use of social media Presentation techniques course for first-year Higher Vocational Certificate

students in Marketing. Phatthalung Technical College Under the Office of the Vocational Education Commission It was found that there were 1 male respondent, accounting for 5 percent, and 19 female respondents, accounting for 95 percent. 2) Level of satisfaction with using social media Presentation techniques course of first-year Higher Vocational Certificate students in the Marketing field Phatthalung Technical College Overall under the Office of the Vocational Education Commission Each aspect was at a high level ($\bar{x} = 4.30$, $SD = .488$). When considering each aspect, it was found that modernity was at a high level ($\bar{x} = 4.44$, $SD = .420$), followed by interestingness. is at a high level ($\bar{x} = 4.43$, $SD = .426$) and the ability to use media are at a high level ($\bar{x} = 4.30$, $SD = .618$) respectively. 3) Academic achievement in the course Presentation Techniques of first-year Higher Vocational Certificate students in the field of Marketing. Phatthalung Technical College Under the Office of the Vocational Education Commission Overall pre-learning - post-learning scores found that 20 students took the pre-learning - post-learning test. It was found that the learning achievement of students in the subject Presentation Techniques Overall, the score was 77.75 percent and when looking at the students' academic achievement before learning. It was found that the score was 88.50 percent, an increase of 21.50 percent, showing that Navigating social media to be used in organizing teaching and learning in the course on presentation techniques. Makes the learning achievement of students more efficient.

Keywords: presentation techniques; social media; Phatthalung Technical College

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ในหมวดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาไว้ใน หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) และแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ได้มีเจตนารมณ์พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้จะสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันกับโลกยุคข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้ทุกองค์กร และทุกส่วนในสังคมมีความรู้ และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอให้ผู้บุคคลรอบครัวชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาเป็นหนึ่งของแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ยิ่งขึ้นต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

ทั้งนี้การนำเสนอเป็นหนึ่งในทักษะที่นักการตลาด ภาคเอกชน งานราชการ แม้กระทั่งพนักงานทุก ๆ ระดับในองค์กรควรต้องมี เพราะการนำเสนอเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ สำหรับการถ่ายทอดความคิดในการนำเสนอผลงาน แผนงาน โครงการ รวมถึงความคิดต่าง ๆ ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บริหาร ต่อผู้รับบริการ ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักการตลาด จำเป็นต้องฝึกทักษะการนำเสนอจนอยู่เสมอมองในระหว่างขั้นตอนการขาย เพื่อนำเสนอคุณลักษณะ คุณประโยชน์ของสินค้าและบริการ รวมไปถึงการสาธิตวิธีการใช้งาน เพื่อชักชวน หรือโน้มน้าวใจ จนกระทั่งสามารถปิดการขายได้ และไม่ว่าจะเป็นการนำเสนองาน เพื่อแนะนำองค์กร การนำเสนอในรูปแบบการจัดอบรม สัมมนา หรือรวมถึงการถ่ายทอดเนื้อหาของครูผู้สอน

ดังนั้นเทคนิคการนำเสนอที่ดีต้องคำนึงถึงการเลือกรูปแบบ วิธีการและขั้นตอนของการนำเสนอให้เหมาะสม นอกจากนี้ตัวของผู้นำเสนอเองก็นับเป็นอีกองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลให้กระบวนการนำเสนอไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย และปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ (Social media หรือ Social Network) ไม่ว่าจะเป็น Facebook, Line, Twitter, Google+, Instagram, YouTube และอื่น ๆ กำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญในวงกว้างต่อระบบการสื่อสาร ทำให้เราสามารถเชื่อมต่อความสัมพันธ์กันอย่างกว้างขวาง ไม่จำกัดเวลา สถานที่และอุปกรณ์ นำพาให้พี่น้องเพื่อนฝูงญาติสนิทมิตรสหายมาพบปะเจอเจอกัน ทำให้คนที่ไม่ชอบหรือไม่รู้จักการใช้สมาร์ตโฟนหันกลับมาเห็นความสำคัญของการใช้อุปกรณ์ประเภทนี้มากขึ้น อาจเรียกได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์ได้ก้าวเข้ามาเปลี่ยนโลกแห่งการสื่อสาร จากปัญหาดังกล่าวครูผู้สอนต้องการพัฒนาเทคนิคการนำเสนอโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเทคนิคการนำเสนอโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จำนวน 20 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ
2. ประเมินผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประเมิน 3 ด้าน จำนวน 9 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านความน่าสนใจของสื่อ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ รูปแบบเข้าใจง่าย สีสันสวยงาม จัดวางลำดับความสำคัญได้เหมาะสม 2) ด้านความเหมาะสมของสื่อ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ความสะดวกในการใช้งาน ความเหมาะสมกับสมัยนิยม ความน่าสนใจ 3) ด้านความทันสมัยของสื่อ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ความสะดวกในการใช้สื่อ ผลลัพธ์ที่ได้มีความเหมาะสม ช่องทางการใช้สื่อมีความเหมาะสม

3. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 20 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเพศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ ของผู้ตอบ แบบสอบถาม แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ ของนักศึกษา

แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	1	5
หญิง	19	95
รวม	20	100

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และเพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการ นำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม รายด้านแสดงไว้ในตารางที่ 2 – 5

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของ

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยภาพรวม รายด้าน (n=20)

สื่อสังคมออนไลน์	ความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1. ความน่าสนใจ	4.43	.426	มาก
2. ความทันสมัย	4.44	.420	มาก
3. ความสามารถในการนำเสนอ	4.03	.618	มาก
รวม	4.30	.488	มาก

จากตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยภาพรวม รายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, $SD = .488$) เมื่อพิจารณาเป็นราย

ด้าน พบว่า ความทันสมัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, S.D.= .420) รองลงมาความน่าสนใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, SD= .426) และความสามารถในการนำเสนอไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, SD= .618) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความน่าสนใจ (n= 20)

ข้อความ	ความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	SD	ระดับ
ความน่าสนใจ			
1 รูปแบบเข้าใจง่าย	4.32	.451	มาก
2 สีสันสวยงาม	4.66	.134	มากที่สุด
3 จัดวางลำดับความสำคัญได้เหมาะสม	4.64	.352	มากที่สุด
รวม	4.43	.426	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความน่าสนใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, SD=.426) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามความน่าสนใจ พบว่า สีสันสวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, SD=.134) จัดวางลำดับความสำคัญได้เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$, SD= .352) และรูปแบบเข้าใจง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$, SD= .451) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความทันสมัย (n= 20)

ข้อความ	ความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	SD	ระดับ
ความทันสมัย			
1 ความสะดวกในการใช้งาน	4.41	.472	มาก
2 ความเหมาะสมกับสมัยนิยม	4.50	.333	มากที่สุด
3 ความน่าสนใจ	4.52	.202	มากที่สุด
รวม	4.44	.420	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความทันสมัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, SD = .420) เมื่อพิจารณา

เป็นรายข้อตามด้านความทันสมัย พบว่า ความน่าสนใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52, SD = .202$) ความเหมาะสมกับสมัยนิยม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50, SD = .333$) และ ความสะดวกในการใช้งาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41, SD = .472$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความสามารถในการนำเสนอไปใช้ (n = 20)

ข้อความ	ความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	SD	ระดับ
ความสามารถในการนำเสนอไปใช้			
1 ความสะดวกในการใช้	3.97	.644	มาก
2 ผลลัพธ์ที่ได้มีความเหมาะสม	3.78	.498	มาก
3 ช่องทางการใช้สื่อมีความเหมาะสม	4.59	.085	มากที่สุด
รวม	4.03	.618	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความสามารถในการนำเสนอไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03, SD = .618$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามความสามารถในการนำเสนอไปใช้ พบว่า ช่องทางการใช้สื่อมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59, SD = .085$) ความสะดวกในการใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97, SD = .644$) และผลลัพธ์ที่ได้มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78, SD = .498$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม คะแนนก่อนการเรียนรู้ – หลังการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดย
ภาพรวม คะแนนก่อนการเรียนรู้ – หลังการเรียนรู้

ลำดับที่	คะแนนก่อน เรียน	ร้อยละ ($\bar{x}$)	คะแนน หลังเรียน	ร้อยละ ($\bar{x}$)	รวมร้อยละ ($\bar{x}$)
	10	100	10	100	100
1	6	60	8	80	70
2	7	70	8	80	75
3	6	60	9	90	75
4	7	70	9	90	80
5	8	80	9	90	85
6	7	70	8	80	75
7	7	70	8	80	75
8	8	80	10	100	90
9	7	70	10	100	85
10	7	70	9	90	80
11	6	60	9	90	75
12	7	70	8	80	75
13	7	70	8	80	75
14	8	80	8	80	80
15	7	70	9	90	80
16	7	70	9	90	80
17	5	50	10	100	75
18	6	60	10	100	80
19	6	60	9	90	75
20	5	50	9	90	70
รวม	134	67	177	88.50	77.75

จากตารางที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
คะแนนก่อนการเรียนรู้ – หลังการเรียนรู้ในภาพรวม พบว่า นักศึกษา จำนวน 20 คน ทำแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้
– หลังการเรียนรู้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ โดยภาพรวมทำได้ ร้อยละ
77.75 และเมื่อดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนการเรียนรู้ พบว่า คะแนนทำได้ ร้อยละ 67 และผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการเรียนรู้ พบว่า คะแนนทำได้ ร้อยละ 88.50 เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.50 แสดงให้เห็นว่า การนำสื่อสังคมออนไลน์ มาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการนำสื่อสังคมออนไลน์ มาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลการประเมินการใช้สื่อในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เห็นได้จากค่าคะแนน ร้อยละของผู้เรียน หลังจากเปรียบเทียบ คะแนนก่อนการเรียนรู้ และหลังการเรียนรู้ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.50 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมร ชูเอน (2561) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการพูดของนักเรียน ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ ในการพูดของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเซนต์ฟรังซิส ซาเวียร์คอนแวนต์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2561 จำนวน 44 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนคู่คิดเรื่องการพูด 2) แบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบประเมิน ตามสภาพจริง (Rubric Scoring) 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการพูดของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย บงกชกร มาศรณานันต์ (2565) การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตาม ความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป CEFR อยู่ในระดับ A2 ทุกคน ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่าอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

1) การศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชา เทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศ ชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และ เพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95

2) ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยภาพรวม รายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, $SD = .488$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความทันสมัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, $SD = .420$) รองลงมาความน่าสนใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, $SD = .426$) และความสามารถในการนำเสนออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, $SD = .618$) ตามลำดับ

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คณะแผนกก่อนการเรียนรู้ – หลังการเรียนรู้ในภาพรวม พบว่า นักศึกษา จำนวน 20 คน ทำแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ – หลังการเรียนรู้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ โดยภาพรวมทำได้ ร้อยละ 77.75 และเมื่อดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนการเรียนรู้ พบว่า คะแนนทำได้ ร้อยละ 67 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการเรียนรู้ พบว่า คะแนนทำได้ ร้อยละ 88.50 เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.50 แสดงให้เห็นว่า การนำเสนอสังคมออนไลน์ มาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคนิคการนำเสนอ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่องในรายวิชา จากผลวิจัยพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความทันสมัยและความน่าสนใจ จึงควรนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างคอนเทนต์ การนำเสนองาน หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Facebook Page, TikTok, YouTube หรือ Instagram
2. พัฒนากิจกรรมให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนมีความสนใจในสื่อออนไลน์สูง ควรออกแบบกิจกรรมที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่น การทำคลิปรีวิว การทำสื่อโฆษณาออนไลน์ หรือการทำ Infographic เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนออย่างครบวงจร
3. จัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้สื่อออนไลน์ร่วมกับการสอนแบบ Active Learning การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะเกิดประสิทธิภาพสูง เมื่อผสมผสานกับวิธีการสอนแบบลงมือทำ เช่น Project-Based Learning, Collaborative Learning หรือ Problem-Based Learning เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายและเกิดทักษะที่แท้จริง
4. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม จากผลการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน จึงควรต่อยอดด้วยการฝึกให้ผู้เรียนรู้เท่าทันสื่อ การคัดกรองข้อมูล การเลือกใช้แพลตฟอร์มให้เหมาะสม และสามารถนำเสนอเนื้อหาได้อย่างมีอาชีพ
5. สนับสนุนทรัพยากรและอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี การเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ต้องอาศัยอุปกรณ์ เช่น อินเทอร์เน็ต สมาร์ทโฟน หรือคอมพิวเตอร์ ควรมีการดูแลระบบอินเทอร์เน็ตของสถานศึกษา และจัดเตรียมพื้นที่ให้ผู้เรียนสามารถสร้างสื่อได้อย่างสะดวก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ขยายกลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้น งานวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้เรียนจำนวน 20 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเฉพาะ ควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากหลายแผนก หลายชั้นปี หรือหลายวิทยาลัย เพื่อให้ผลวิจัยมีความเที่ยงตรงและสามารถสรุปอ้างอิงได้กว้างขึ้น
2. เปรียบเทียบผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์หลายรูปแบบ เช่น เปรียบเทียบการใช้ TikTok กับ YouTube หรือการใช้ Facebook กับ Instagram เพื่อดูว่าแพลตฟอร์มใดเหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาและพฤติกรรมผู้เรียนมากที่สุด
3. ศึกษาตัวแปรแทรกซ้อนเพิ่มเติม เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี ทักษะดิจิทัล หรือทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อดูว่ามีผลต่อประสิทธิภาพของการนำเสนอด้วยสื่อออนไลน์หรือไม่
4. ทำการวิจัยแบบติดตามผล (Follow-up Study) เพื่อดูว่าการใช้สื่อออนไลน์ช่วยพัฒนาทักษะการนำเสนอในระยะยาวหรือไม่ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานกลุ่ม หรือความมั่นใจในการนำเสนอ
5. การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) นอกจากแบบสอบถาม ควรใช้การสัมภาษณ์ การสังเกต หรือการวิเคราะห์ชิ้นงานของผู้เรียน เพื่อให้ข้อมูลมีความลึกซึ้งและเข้าใจผลการใช้สื่อออนไลน์อย่างรอบด้าน

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความพยายามอุตสาหะ ที่ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าจนประสบความสำเร็จลุล่วงได้ หากไม่ได้รับการสนับสนุน จากนางสาวชนม์ศิกานต์ แก้วกระจ่าง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง และนายปรีชา เหมือนภู รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มอบโอกาสให้ผู้วิจัยทำงานวิจัยฉบับนี้ และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยครั้งนี้ ได้พบสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในรายวิชาอื่นๆที่มีความสอดคล้อง หรือมีบริบทใกล้เคียงกันต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กมลรัตน์ สิงห์แก้ว. (2561). การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บงกชกร มาศธนานันต์. (2565). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- เบญจวรรณ แจ่มจำรูญ. (2557). ปัจจัยบรรยากาศในการสื่อสารภายในองค์กร กระบวนการในการสื่อสาร และสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการสื่อสารภายในองค์กรของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธนะวัฒน์ วรรณประภา. (2558). รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลโดยการเรียนรู้แบบนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี. คุุณินพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสมร ชูอม. (2561). การพัฒนาความสามารถในการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชิต วิจิตรบุญรักษ์. (2554). สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต (Social Media: Future Media). *Executive Journal*, 99.
- ระวี แก้วสุกใส และชัยรัตน์ จุสาลือ. (2556). เครือข่ายสังคมออนไลน์: กรณีเฟสบุ๊ค (Facebook) กับการพัฒนาผู้เรียน. *Princess of Naradhiwas University Journal*, 5(4), 195–205.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552–2559): ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

